

**Науково-дослідна лабораторія «Креативної педагогіки та зв'язків із громадськістю» кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки Хмельницького національного університету
Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки «Полісся»
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Кафедра соціальної педагогіки ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (м. Старобільськ)
Кафедра соціальної роботи, управління і педагогіки Інституту державного управління Чорноморського національного університету імені Петра Могили
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Національний університет «Одеська політехніка»
Львівський державний університет внутрішніх справ
Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України
Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Комунальний заклад «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради
Коростишівський педагогічний фаховий коледж імені І. Я. Франка
Комунальний заклад вищої освіти «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського»
Громадська організація «Центр суспільних інновацій і партнерства «Успіх!»»
Громадська організація «Молодіжна організація «Нове життя»»
Громадська організація «Ініціатива Дій»**

Теоретико-практичні засади партнерської взаємодії соціономічної та освітньої сфер

26 квітня 2022 року

Затверджено на засіданні Вченої ради гуманітарно-педагогічного факультету
Хмельницького національного університету
(протокол № 7 від 23 березня 2022 року)

Теоретико-практичні засади партнерської взаємодії соціономічної та освітньої сфер: зб. наук. праць за матер. міжрегіонального науково-методичного онлайн-семінару (Хмельницький, 26 квітня 2022 р.) / за ред. Л. О. Данильчук. Хмельницький : 2022. 224 с.

Збірник тез підготовлено за доповідями учасників міжрегіонального науково-методичного онлайн-семінару «Теоретико-практичні засади партнерської взаємодії соціономічної та освітньої сфер» (Хмельницький, 26 квітня 2022 р.).

Зважаючи на свободу наукової творчості, відповідальність за достовірність матеріалів та фактів несуть автори.

© Автори, 2022

ЗМІСТ

<i>Алексєєв Андрій</i> Технологія формування готовності майбутнього вчителя початкової школи до реалізації партнерських стосунків з батьками учнів	6
<i>Багрій Вікторія</i> Теоретичні засади підготовки соціальних працівників до педагогічної та психологічної взаємодії	10
<i>Балахтар Валентина</i> Соціальна відповідальність фахівців соціономічних професій: зміст і психологічні умови розвитку	15
<i>Березовська Неоніла</i> Формування батьківського тимбілдіngu ЗДО на засадах партнерства	23
<i>Білявська Людмила</i> Теоретико-практичні аспекти професійної підготовки вчителів з початкової освіти до партнерської взаємодії	28
<i>Борейко Альона</i> Роль сім'ї у процесі інтегрування дитини з особливими освітніми потребами у соціокультурне середовище	31
<i>Борейко Олександр</i> Особливості адаптації аутичних дітей в умовах інклюзивного навчання	34
<i>Гавда Надія</i> Формування професійної мобільності – шлях до підготовки висококваліфікованих фахівців дошкільної освіти	38
<i>Герасимчук Андрій</i> Психологічні чинники формування професійних якостей майбутнього фахівця до партнерської взаємодії	44
<i>Голова Наталія</i> Актуальність партнерської взаємодії майбутніх працівників соціальної сфери з геронтологічною групою населення	47
<i>Грabcяк Ольга</i> Соціальний діалог і партнерство у громадянському суспільстві	53
<i>Гудзь Тетяна</i> Принципи партнерської взаємодії з сім'єю	56
<i>Гуляєва Марія, Попов Олександр</i> Професійна освіта дорослих для розмаїтого інклюзивного суспільства в Україні: Project Concept	59
<i>Данильчук Лариса</i> Реалізація партнерської взаємодії у профілактиці дитячого неблагополуччя	64
<i>Дідик Наталія</i> Теоретико-практичні аспекти професійної підготовки фахівців соціальної сфери до соціального партнерства (із досвіду викладання)	67
<i>Дубасенюк Олександра</i> Партнерська взаємодія як чинник консолідації творчих пошуків молодих науковців в умовах сталого розвитку	72
<i>Євдокимова Наталія</i> Формування соціокультурної компетентності старшокласників у процесі викладання предмету «Мистецтво»	80
<i>Католик Галина</i> Партнерська взаємодія і тату	86
<i>Ковальчук Валентина</i> Педагогічне партнерство як основа розвитку сучасної системи освіти та інституту сім'ї	89
<i>Козянчук Марія, Левченко Світлана</i> Погляд нової української школи: дитиноцентризм	93

Костєва Тетяна Можливості партнерської взаємодії у роботі з батьками	95
Кочина Наталія Дослідницька діяльність школярів на уроках «Я досліджую світ»	97
Куліш Марія, Левченко Світлана Зміни в Новій українській школі для здобувачів освіти	101
Кучумова Наталія, Цимбалюк Наталія Педагогіка партнерства: сутність, основні ідеї та принципи	103
Левченко Мілана Педагогіка партнерства – ключовий компонент Нової української школи	108
Левченко Світлана Соціальні аспекти партнерської взаємодії професійної підготовки фахівців із соціальної роботи	112
Мальцева Ольга Організація психолого-педагогічної просвіти батьків на основі принципів партнерської взаємодії	116
Мельниченко Валерія, Левченко Світлана Готовність до інноваційної діяльності як особлива складова педагогічної майстерності майбутнього педагога Нової української школи	119
Наумчук Ольга Педагогіка партнерства у роботі з батьками здобувачів освіти	124
Овод Юлія Зміст умінь самостійно-пізнавальної діяльності майбутніх соціальних працівників у період дистанційного навчання	128
Олійник Катерина Соціально-культурні аспекти партнерської взаємодії	133
Отрощенко Наталія Педагогіка партнерства як основа у процесі надання комплексної допомоги учням щодо вибору ними шляху подальшого навчання	135
Попик Юрій Соціальне партнерство та соціальна політика	139
Раєвська Яна Алгоритмізація міжпрофесійної взаємодії суб'єктів соціальної сфери	142
Рідкодубська Анна Особливості партнерської взаємодії стекхолдерів та освітнього закладу у процесі підготовки соціальних працівників	145
Романовська Людмила Роль міжсекторного соціального партнерства у соціальному захисті населення України	148
Самійлик Алла Вивчення дисципліни «Основи початкового курсу математики» як засобу формування фахової компетентності майбутнього вчителя нової української школи	155
Самойленко Оксана, Самойленко Данило Партнерська взаємодія як педагогічне поняття	158
Семенюк Алла Практична реалізація партнерських стосунків з батьками в НУШ	162
Сидорчук Нінель Акмеологічні засади впровадження ідей педагогіки партнерства умовах Нової української школи	165

Синюк Наталія Соціальне партнерство в контексті підготовки соціальних працівників	170
Солякова Ольга Розвиток емоційної компетентності особистості як чинник міжпрофесійної взаємодії	175
Сухоребра Тетяна Правовий та соціальний захист сімейних відносин у вимірі партнерської взаємодії	178
Сушицька Ольга Реалізація принципів педагогічного партнерства у процесі формування в першокласників навичок письма	182
Тимчук Людмила Пріоритетні вектори партнерської взаємодії сучасного закладу вищої освіти	187
Феськов Павло Вплив гейміфікації на формування «soft skills»	193
Філіна Валентина Освітні та медичні аспекти занять із дзюдо зі школярами закладів загальної середньої освіти в умовах пандемії Covid-19	199
Човган Олена Соціальне партнерство в інклюзивному освітньому середовищі	202
Чубук Руслан Психологічні аспекти розвитку спроможності майбутніх соціальних працівників до результативної партнерської взаємодії	206
Шостак Галина Роль технологій партнерства для формування професійної компетентності майбутніх учителів	211
Штифурак Віра Можливості сім'ї як малої соціальної групи у формуванні партнерської взаємодії	216
Шугайло В'ячеслав Напрями реалізації партнерських стосунків з батьками в НУШ	219
Ястребов Владислав Психологічні особливості адаптації безробітних на етапі професійної перепідготовки	222

У процесі такої партнерської діяльності розкривається потенціал кожного учасника групи, формується його ініціативність та креативність. Такий формат роботи у малих групах під час педагогічної практики найбільш ефективно готує студентів до професійної діяльності.

Список використаних джерел

1. Вашуленко М.С. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Українська мова» у 1-2 класах закладів загальної освіти на засадах компетентнісного підходу : навч.-метод. посібник. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2019.

Штифурак Віра,

доктор педагогічних наук, професор,

професор кафедри права

Вінницького торговельно-економічного інституту

Державного торговельно-економічного університету

Можливості сім'ї як малої соціальної групи у формуванні партнерської взаємодії

Упродовж усього життєвого шляху сім'я є провідним мікрофактором соціалізації особистості, що закладає основи подальшої партнерської взаємодії, оскільки опосередковує і визначає своєрідність життєдіяльності в усіх вимірах. Проте, процес трансформації сучасної сім'ї як, соціального інституту, супроводжується тривожними ознаками. Дисфункції проявляються в економічній, правовій та моральній незахищеності сім'ї, послабленям виховного потенціалу сім'ї, загостренні проблем бездоглядності дітей та зростання рівня правопорушень. Варто підкреслити формалізацію стосунків дорослих членів родини з дитиною внаслідок зайнятості батьків; домінування у багатьох сучасних сім'ях матеріальних цінностей над духовними, що сприяє виникненню у підростаючого покоління

тенденції до прагматизму, скнарості, зневажливого ставлення до толерантних взаємин [1, с. 87]. Це дає підстави стверджувати, що стан сучасної сім'ї розцінюється як досить проблемний, тому зростає нагальна потреба посилення превентивної діяльності соціальних працівників у цій сфері з орієнтацією на підготовку дітей до партнерської взаємодії в багатогранній комунікативній системі.

Сім'я як відносно замкнута мала група має свою соціально-психологічну структуру міжособистісних стосунків, які охоплюють кілька компонентів, одним із яких є функціонально-рольовий, що проявляються у наслідуванні кожним членом подружжя соціально встановлених норм, правил і зразків поведінки. Ранній досвід партнерства ґрунтується на спільній діяльності її членів, спрямованій на розв'язання різних загальносімейних проблем. Як мала соціальна група, сім'я розглядається з урахуванням процесів комунікації, інтеграції, соціальної перцепції, механізмів і концепцій групової динаміки. До групових процесів належать динамічні показники соціального процесу стосунків у сім'ї, аналіз яких здійснюватиме соціальний працівник, що спостерігає за сім'єю і взаємодіє з нею впродовж тривалого періоду. Будь-які зміни життєдіяльності сім'ї можуть розглядатись як групові процеси, що посилюють, або ж послаблюють можливості формування досвіду партнерської взаємодії.

Характеристика сім'ї, як малої групи, дає можливість виокремити такі її особливості: жорсткі нормативні настанови сімейних стосунків; чітко окреслену гетерогенність складу сім'ї за статтю, віком, що зумовлює різні потреби, ціннісні орієнтації, які можуть узгоджуватись, або ж ні, чим породжуватимуть причини соціальної деформації особистісного розвитку членів сім'ї; закритий характер сімейної групи, що зумовлюється певною конфіденційністю стосунків, обмеженою можливістю й чіткою регламентацією порядку входження в сім'ю нових членів і виходу з неї; визначена поліфункціональність сім'ї, що часто пов'язується з великою кількістю сімейних ролей, численними аспектами сімейного життя, які мають

суперечливий характер; окреслену емоційність сімейних стосунків, які мають абсолютний характер, що зумовлює велику суб'єктивну важливість багатьох, навіть об'єктивно незначних аспектів життєдіяльності сім'ї і робить (з урахуванням впливу певних культурних стереотипів) успіх чи невдачу в сім'ї винятково значущими для людини, впливаючи на її світовідчуття, психічний і соматичний стан здоров'я [2, с. 19-20]. Усі перераховані параметри орієнтовані (свідомо чи несвідомо) на вироблення та модифікацію навичок партнерської взаємодії. Адже функція первинної соціалізації дітей полягає насамперед у їх ознайомленні через спосіб життя сім'ї і поведінку батьків з культурою, традиціями й цінностями суспільства, моделями поведінки, з соціальними ролями та особливостями різних соціальних позицій і прилучення до них. На функціонування сім'ї впливають усі соціально-економічні і культурні процеси, як позитивні, так і негативні, що відбуваються в ньому. Сімейні стосунки це, по-суті, місце відпрацювання взаємодії з людьми різного віку, статі, характерів, рівня освіти і професій. Саме сім'я дає універсальний досвід партнерської взаємодії.

Тому соціальна робота із сім'єю визнається як багатогранні і потребує глибокої обізнаності фахівців із структурно-композиційними аспектами, які розкривають суттєві глибинні причини деформаційних тенденцій [3, с. 202]. Сімейні стосунки регулюються нормами моралі та права, їх основу складає шлюб, що передбачає народженням дітей і відповідальність за фізичне та моральне здоров'я членів сім'ї. Важливими умовами існування сім'ї є спільна діяльність і визначена просторова локалізація, а також загальнокультурне середовище в межах традицій певного народу, конфесії, держави. Отже, сім'я як один з найважливіших соціальних інститутів потребує постійного наукового вивчення, яке допомагає розуміти реально існуючі процеси внутрішньо сімейної життєдіяльності та численні зовнішні зв'язки; прогнозувати їх розвиток, ураховуючи набутий досвід; надавати при необхідності адекватну соціальну допомогу; координувати взаємодію з іншими соціальними структурами держави, вдаючись до професійного

превентивного втручання соціального працівника з метою утвердження позитивного досвіду партнерської взаємодії.

Список використаних джерел

1. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. К. : Центр учбової літератури, 2009. 208 с.
2. Штифурак В. С. Психологія сім'ї: навчальний посібник. Видання друге, доповнене. Вінниця : ТОВ «Фірма Планер», 2016. 447 с.
3. Штифурак В. Є. Практика магістерської підготовки соціальних педагогів до роботи з різними типами сімей. *Соціальна педагогіка і соціальна робота: виклики сьогодення*: збірник наукових праць за матеріалами III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю / за заг. ред. В. А. Поліщук, Вектор, 2015. С. 201–206.

Шугайло В'ячеслав,

викладач соціально-економічних дисциплін

Коростишівського педагогічного

фахового коледжу імені І.Я. Франка

Напрями реалізації партнерських стосунків з батьками в НУШ

Партнерські відносини між вчителями та батьками повинні бути міцними та різнобічними, особливо для молодших школярів. Адже саме в цей період динамічно формується не тільки інтелектуальна основа особистості, але й її моральні якості.

Виходячи з цього, можна виділити такі етапи встановлення взаємодії сім'ї та школи: ознайомлення учасників взаємодії з її метою (правами та проблемами дитини, правами і обов'язками сім'ї та школи); вивчення школою сім'ї, а сім'єю – школи в межах прав та обов'язків учасників педагогічного процесу; виявлення можливостей і недоліків мети взаємодії,